

Új város

XXVIII. évfolyam
12. szám
2016. december
www.ujvaros.eu
Ára: 480 Ft

ANYASÁG: BEZÁRTSÁG VAGY KINYÍLÁS?

A fájdalom megtisztítja a szülői szeretetet, képessé tesz arra, hogy odaajándékozzuk magunkat.

	Amerikai Egyesült Államok: Living City www.livingcitymagazine.com
	Argentína: Ciudad Nueva www.ciudadnueva.ar
	Belgium: Nieuwe Stad nieuwe.stad@pi.be
	Brazília: Cidade Nova www.cidadenova.org.br
	Bulgária: Nov Svyat fokbulgaria@gmail.com
	Cseh Köztársaság: Nové mesto novmesto@volny.cz
	Dánia: Ny Stad www.focolare.dk
	Franciaország: Nouvelle Cité www.nouvellecite.fr
	Fülöp-szigetek: New City ncmanila@skynet.net
	Hollandia: Nieuwe Stad www.focolare.nl
	Horvátország: Novi Svijet novisvijet@novisvijet.net
	India: Living city indiaczf@bom5.vsnl.net.in
	Japán: Uno focolareuno@gmail.com
	Kanada: Nouvelle Cité nouvellecite@focolare.ca
	Katalónia: Ciutat nova www.ciutatnova.org
	Kenya: Africa New City-Nouvelle Cité newcityafrica@mbambu.com
	Kína: San Sing
	Kolumbia: Ciudad Nueva www.ciudadnueva.com.co
	Korea: Kumul kumul@focolare.or.kr
	Lengyelország: Nowe miasto focfemwarszawa@rubikon.pl
	Libanon: Al-madina al-dzsadida Cifenouvelle@terra.net.lb
	Litvánia: Naujasis Miestas info@focolare.lt
	Mexikó: Ciudad Nueva ciudadnueva@focolaremex.org
	Nagy-Britannia: New City www.newcity.co.uk
	Németország: Neue Stadt www.neuestadt.com
	Pakisztán: Hayat rosam@comsats.net.pk
	Portugália: Cidade Nova www.cidadenova.org
	Románia: Oraş Nou edituraorasnou@yahoo.it
	Spanyolország: Ciudad Nueva www.ciudadnueva.com
	Svédország: Enad Värld
	Szerbia: Novi Svet novisvet@kc.org.rs
	Szlovákia: Nové Mesto novemesto@nexta.sk
	Szlovénia: Novi svet www.novisvet.si
	Uruguay: Ciudad Nueva www.ciudadnueva.focolare.org.uy
	Venezuela: Ciudad Nueva ciudadnueva@etheron.net

Tartalom

Interjú

- 4 Egyensúlyban maradni
Kovács Bertalan

Mozaik

- 9 Butik a rácsok mögött
Adventi Jótékonysági Vásár
Szerk. Prokopp Katalin

Fókuszban

- 10 Az anyaság arcai
Annamaria Zanzucchi
A szeretet tolmácsai
Ferenc pápa

Színes riport

- 13 Család születik
Csikné Sisák Zita

Aktuális

- 16 Isten bepiszkolja magát

Társadalom

- 18 Egyesítő erő
Körmeny Imre

Lelekiség

- 20 Szívtől szívig
Chiara Lubich
Elérkezett a nők ideje
Igino Giordani
Az élet ígéje - december
Fabio Cardi

Az ige élete

- 23 Hálából tettem
Szabadon és könnyedén
Nem volt elegendő

Velünk történt

- 24 Egy nap a szegényekkel
Bizonytalanságok között
Török Krisztina

Életmód

- 26 Vendég egy idegen bolygóról
Visy Petra
Lépcsőfokok
Federico de Rosa

Mese

- 28 Mese a fenyőfáról
Barlay Ágnes

Kultúra

- 30 Én a világ ellen
Göbel Gergely
31 Okos kavics
Vittorio Sedini

KÖTELESSÉGEK ÉS JOGOK

Adivatos, bár kissé homályos jelentésű kifejezéssel élve „konzervatív” értékrendű családban nőttem fel. Gyerekkori élményeim között szerepel, amint valamelyik nagyszülőm egy-egy kötelességemre figyelmeztet: töröljem meg a lábam, maradjak csöndben a felnőttek társaságában, köszönjek hangosan a szomszéd néninek... Kevésbé emlékszem a jogaim hangoztatására. Felnőttként hosszabb ideig tartoztam egy közösségbe nyugat- és észak-európai származású nőkkel. Számukra természetes volt, és kereszténységükkel bőven megfért, sőt hozzátartozott, hogy jogokért kiálljanak és küzdjenek, akár saját maguk, akár mások érdekében. Hol társadalombiztosítási keretokről, képzéshez jutásról, hol egyszerűen az elegendő pihenőidő igénybevételéről vagy a saját vélemény hangszólításáról volt szó. Kezdetben nehezen gyűrtem le ellenszenvemet, hisz neveltetésem folytán ezeket gyakran önzőségnek tituláltam. Fokozatosan, és nekik is köszönhetően fedeztem fel, hogy életünk és a társadalom fejlődéséhez a szeretet komplex szemlélete és megvalósítása szükséges. Minél jobban meg kell teremtenünk a feltételeit, hogy az egyes ember *szabadon* ajándékozhasssa magát. Azokban az években ráadásul egy olyan, muzulmán társadalomban éltem, ahol a nők és a férfiak jogai eltérnek. Nem áll módunkban megoldani a muzulmán világ krízisét, de seperhetünk a saját házunk táján. Megpróbálhatunk életállapotunknak megfelelően egyre jobban kiteljesedni, és ehhez segíteni másokat. Egy fiatalasszony a lengyel abortusztvény kapcsán elindult beszélgetésben feltette a kérdést: „miért van az, hogy a nőnek joga van, az anyának kötelessége?” A kisgyermek, különösen az első hónapokban, években szinte mindenben édesanyjára van utalva. Örök társadalmi vita, jó-e, ha az anya munkába áll, és ha igen, mikor. Teljes élet-e az, ha a nő karrierjét megszakítja, vagy akár kockára teszi azért, hogy gyermekei mellett legyen. Fókuszban rovatunkban egy édesanya vall arról, ami a lelkében lezajlott gyermekei növekedése közben, majd Ferenc pápa *Amoris Laetitia* kezdetű apostoli buzdításából idézünk. A gyermeket nem csak az anya neveli. Színes riportunkban alig pár hete szülővé vált fiatalokat kérdezzünk anyaságról, apaságról.

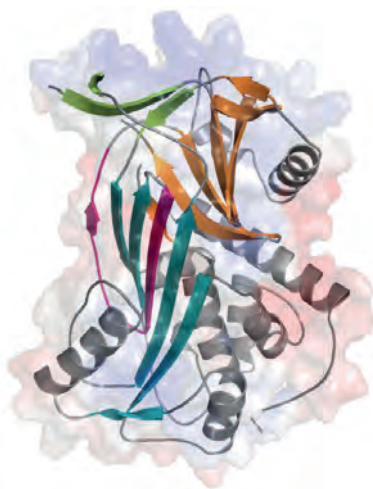

Miért van az, hogy a nőnek joga van, az anyának kötelessége?

További elmélyülésre nyílik alkalmunk a témában Chiara Lubich és Igino Giordani írásainak segítségével. Más témák is előkerülnek idei utolsó számunkban: Megragadó Perczel András példája, aki komoly kutatói ambíciói és eredményei mellett is a sokszínű emberi létet képviseli. Az autizmussal foglalkozó két cikkben pedig ötleteket kapunk arra, hogyan teljesebbé válhatunk ki korlátainkkal, fogyatékosságainkkal együtt, és hogyan tudunk más – ez esetben autista – személyekkel kapcsolatot teremteni. A 25. oldali történetben Krisztinának „joga” lett volna a megállapodottnál korábban otthagyni a munkahelyét, ő mégis másképp döntött. Kötelesség és jog. Vagy egyik, vagy másik? A magyar értelmező kéziszótár szerint a kötelesség „jogi vagy erkölcsi alapon megszabott köteles teendő”, míg a jog „emberi mivoltunkból, társadalmi helyzetünkben folyó szabadság valamire”. Milyen jó lenne ötvözni a kettőt: egyrészt a magunk és mások iránti tiszteletből és szeretetből teljesíteni azokat az önként vállalt vagy kívülről meghatározott szabályokat, amelyek gyakran nem egyeznek azonnali jó érzésünkkel, ugyanakkor szabadon szárnyalni, alkotni, új kapcsolódásokat hozni létre. Igazi kihívás, de megéri nem feladni, és ebbe az irányba fejlődni! ■

Egyensúlyban maradni

Perczel András
2016-ban a Magyar
Tudományos
Akadémia
közgyűlése rendes
tagjává választotta.
Októberi székfoglaló
előadása után
életéről, hitéről és
kutatói pályájáról
kérdtük.

Az élet hordozó molekuláit, a fehérjéket kutatja. Miben látja a biokémia, a szerkezeti kémia és biológia szépségét?

Érdekel a biokémia, de én magamat inkább szerkezeti kémikusnak mondanám, mivel mindig is a molekulák térszerkezete nyugozott le. Ami igazán foglalkoztat, az a „hogyan néz ki?” kérdésre adható válasz. Ezért érdekel az ehhez a válaszhoz vezető összes szerkezetkutató és molekulamodellező eljárás is. Természetesen érdekes az is, hogy egy molekula miért pont olyan, mint amilyen. Ebben már benne van a molekulák reaktivitása, vagyis hogy mire lesz majd képes, hogyan fog megváltozni egy másik molekulával való kölcsönhatás eredményeképpen. De azért a szerkezetkutató elsősorban a molekulák térbeli alkatán, a formák szépségén, a téralkatba ágyazott információ tud elgyönyörködni.

Nagy létszámú kutatócsoportot vezet, és több külföldi kutatócsoporttal is együttműködik. Ezek szerint nem magányos tudós?

Persze, hogy nem vagyok sem magányos ember, sem magányos kutató. De nem is lehetek az, hiszen egyrészt sok mindenhez, amire szükségem van a kutatás során, magam nem értek eléggé – számos téma kapcsán nálam jártasabb kutatók tanácsára hagyatkozom –, másrészt magányosan élni nem jó! Szerintem az én kutatási területemen egyszerűen nem lehet magányos farkasként eredményesen

PERCZEL ANDRÁS

1959-ben született Budapesten. Az ELTÉ-n szerzett vegyész oklevelet 1985-ben, ugyanitt 1988-ban doktorált. 1998-tól az Magyar Tudományos Akadémia doktora, 2010-től levelező, 2016-tól rendes tagja. Pályája során számos elismerést és díjat kapott, köztük a legrangosabb a kétévente egyetlen magyar kutatónak kiosztott Bolyai-díj (2011). Jelenleg az ELTE Szerves Kémiai Tanszékének tanszékvezető egyetemi tanára, a Szerkezeti Kémiai és Biológiai Laboratórium és az MTA-ELTE Fehérjemodellező Kutatócsoport vezetője.

dolgozni. Mire valaki egyedül eljáratná például az összes szükséges kísérleti és spektroszkópiai módszert és eljárást, addigra könnyen meglehet, hogy az egész problémafelvetés érdektelenné válna. Aki eredményes kutató szeretne lenni, annak mindenképpen hasznos, ha jó szociális intelligenciával rendelkezik. Jó ez a képesség, akár ha másokat kell biztatnia, de jó akkor is, ha kérdezni kell, ha másoktól kell valamit megtanulni. Egy további

szempont, amely a közös munkára ösztönöz, nagyon egyszerű: szeretek másokkal együtt dolgozni. Együtt gondolkodni jó, s ráadásul hasznos is! Akárcsak együtt vacsorázni valakikkel: az már rögtön több és más, mint csak enni. Mert amíg az ember magában eszik, az csupán táplálkozás, ám ha ugyanezt közösségben teszi, akkor ez a létforma – a közbeni eszmecsere és a tartalmas beszélgetés okán – egyfajta ráadásként többlet élményhez vezethet. A kutatás is ilyen. Fontosak azok a pillanatok, amikor elmélyedünk valamiben, de szükségünk van arra is, hogy egy közösségben megosszuk örömeinket, kérdéseinket egymással, hogy nyitottak legyünk a többiek válaszára. Nekem ebből számos esetben lett „hasznom” és

örömöm egyaránt. Több olyan esetre is emlékszem, amikor a megoldást egy problémára nem én egyedül találtam ki, hanem egy beszélgetés keretében, közösen fogalmaztuk meg, fedeztük fel, bontottuk ki az eredményt. Külföldi útjaim és munkáim során gyakran az vezérelt, hogy egy-egy megoldandó feladathoz szükséges metodikát, a még hiányzó tudást azoktól „szerezsem meg”, akik a terület jó szakemberei. A gondviselés többször is úgy rendezte életemet, hogy a megfelelő időben a megfelelő helyre kerülhettem: így sikerült az USA-ba, majd Oxfordba jutnom családommal, ahol a fehérje- és bio-NMR spektroszkópiával foglalkozhattam, Kanadába, ahol alkalmazott kvantumkémiai tanulhattam,

vagy mostanában Japánba, ahol a szilárd-NMR spektroszkópia rejtelmeibe és a fehérje-aggregáció érdekes részleteibe tanulhattam bele. Ha már közösségről és szociális képességekről beszélünk, akkor nem szeretném feledni a családomat sem, ők örömöm gazdag forrása. Az emberek úgy képzelik el a tudóst, mint egy kicsit zavarodott, elvont, aggastyánnak született embert, akit nem ért senki, akinek nincs szüksége senki halandóra. De ez egy rossz sztereotípiája, noha biztos vannak ilyen

Balra lent: Egy fehérjeszerkezet térbeli modellje.
Alul: A Perczel András vezette kutatócsoport tagjai.

Balaton József (MTI)

kutatók is. A kutató is ember, nagyon is az, s ezért ugyanúgy szüksége van magánéletre, családra, szeretetre, boldogságra, mint bárki másnak: őt is ezek a képességei teszik emberre, éppen ezeken keresztül teljesedik ki kutatói énjé.

Hogyan indult a pályája, miért lett kémikus?

Néhány személy a pályaválasztásomban meghatározó szerepet játszott. A budapesti Piarista Gimnáziumba jártam, még abban az időben, amikor ez le is szűkítette a diákok későbbi pályalehetőségeit. Akkor nem lehetett belőlünk jogász, tanárember – nem bízott bennünk az akkori rendszer –, de nyitva állt előttünk – ha kellően sokat tanultunk – az orvosi, a mérnöki vagy kutatói pálya. A kutatás gondolata mindig is inspirálóan hatott rám, diákként ezt néhány tanárom testesítette meg. Fontos volt számomra Fórián-Szabó Zoltán, akitől a kémiát, s Pázmándi György, akitől a biológiát tanultam. A természettudományos nevelés mellett a bölcsészet (noha igazán bölcsész senki sem lehetett közülünk), még pontosabban

Perczel András többek között a mágneses magrezonancia (NMR) spektroszkópia szakértője.

a humanizmus is jelentős szerepet kapott a Piarista Gimnáziumban. A Sóczó Ferenc-féle magyar órák, a Jelenits István tanította hittan és filozófia értette meg velem, hogy az életnek teljessége, holisztikus mivolta van. Fontos, hogy az ember jó szakemberré nevelődjön, szeresse a munkáját, ha lehet, akkor azt hivatásként üzze és hogy hasznos tagja legyen a társadalomnak. De mindez még kevés! A teljes élethez szükség van a hit és a művészet megismerésére, megtanulására. Osztályfőnökünk, Kovács Mihály, akinek mi voltunk az utolsó osztálya, különösen nagy hangsúlyt fektetett az egészséges gondolkodásmód elsajátítására. Noha matematika- és fizikatanár volt – annak igen kiváló –, bölcs pedagógusként soha sem polarizált minket a reáltudományok felé: szögedi tömörségével mindig utalt arra, ami az ember életét teljessé teheti. Majd az ELTÉ-re kerültem laboránsnak, mert az érettségi után nem

vettek fel egyből, de másodjára sem az egyetemre. Az első munkás év tovább növelte bennem a vonzalmat a kutatói pálya iránt, főként mert Hollósi Miklós és Kajtár Márton közelségében dolgozhattam, akik kiemelkedő hatással voltak rám. Nem csak okos, de művelt és szelíd emberek voltak! Bár akkor még egyikük sem volt professzor, én mégis az érett, komoly kutatót láttam bennük: fehér köpenyben sokat dolgozva, komolyan pipázva és cigarettázva (akkor ez még a laborban is megengedett volt), „titkos” és izgalmas dolgokkal töltötték napjaikat, bonyolult műszerek között éltek életüket. Éreztem, hogy nagyon szívesen foglalkoznék én is ilyesmivel egyszer, ha majd felvesznek az egyetemre. Most visszanezve nem sok esélyt adnék magamnak: „klerikális” múlt, nemesi háttér, a jegyeim is inkább csak 4-esek voltak. Szerencsére ezen akkor egyáltalán nem töprengtem, csak figyeltem, utánoztam és tanultam mindent, amit csak lehetett.

A szerkezetkutató módszerek öles léptű fejlődését látva feltehetjük magunknak a kérdést: vannak a megismerésnek határai?

Módszertanilag rengeteg további fejlődésre és új eszközökre van szükségünk. Csak hogy egy példát említsék: az atomi felbontású „szokásos” szerkezetvizsgáló eljárások – X-ray és NMR – mellett, egyre nagyobb teret hódít a krio-elektronmikroszkópia, mely eszköz remekül használható már ma is a sejtes környezetben biológiaiailag fontos makromolekulák képalakításában. Az optikai mikroszkópia korszaka után nagyszámú új mikroszkóp van megszületőben, melyek ára természetesen csillagászati. Van azonban a drágaságnak egy jótékony praktikus következménye is: többnyire olyan rendszerekkel foglalkozunk,

amelyek vizsgálata nem csak tudományosan izgalmas, de hasznos és fontos is a közösség számára. Ilyen például a fehérje-aggregáció kutatása is, amely nem csak érdekes fehérjestabilitás és evolúciós kérdéseket vet fel, de összefüggésbe hozható számos neurodegeneratív betegséggel (pl. Alzheimer-kór), vagy a fehérjealapú gyógyszerek stabilitásával és eltartóságával, amely napjainkban a gyógyszeripar egyik komoly kihívása.

Nem tart attól, hogy egyszer majd mindent megtudunk, és már nem lesz mit kutatni?

A természet vizsgálata nem olyan, ami egyszer majd lezárul, a megismerés teljessé válik. Ahogy haladunk előre – mint ahogy a gömb sugara nyúlik – úgy a gömb felszíne a sugár változásával négyzetesen, térfogata köbösen bővül. Minél többet tudunk, annál több feltáratlan dologra bukkanunk, s így már az anyag megismerésének sem lesz soha vége. Ha a Jóisten kegyelméből száz évig élek és száz évig lesz eszem és kedvem dolgozni, akkor is biztosan lesz mit kutatnom. S ekkor még csak az anyagba zárt rejtélyekről beszéltünk, nem említettük

sem a pszichét, sem a lelket, mint az emberi megismerés tárgyát.

Úgy tűnik, a modern korban egy sor olyan képességre is szert tett az emberiség, amely szinte már ijesztő: génmanipuláció, az emberi test korlátlan életben tartása... A tudomány vívmányait rossz célokra is fel lehet használni. Mit szól ehhez?

A Teremtés Könyvében az áll, hogy az ember hivatása, hogy uralma alá hajtja a földet. Isten különleges kegyelméből olyan világban élünk, amely – legalább részben – felfogható, megérthető és átalakítható is az ember számára. Ez az „uralom” azonban nem birtoklást vagy kizsákmányolást jelent, amiről mostanában – akár a bioetika, akár a környezetvédelem kapcsán – sokat, de nem eleget beszélünk. Az, hogy megpróbáljuk megérteni a dolgok mögött a törvényt, nem hiszem, hogy Isten akarata ellen volna. Einstein szerint „kész csoda, hogy a világ megérthető”, és ha már így van, akkor értsük minél jobban! Az, ha valamit tudunk, nem jelenthet bajt, de a tudás az emberiség hajnala óta rosszra is használható: a tűzön megsütött hús élvezetesebb és

táplálóbb, de a tűzzel gyújtogatni és pusztítani is lehet. Nem volt ez régen se másként, nincs sajnós új a nap alatt. Ami a génjeink (át)programozását illeti, annak hétköznapi felhasználásától még talán messzebb vagyunk, de Aldous Huxley szép új világának etikai kérdéseivel már most is érdemes foglalkozni. Mi nem foglalkozunk sem emberekkel, sem állatokkal közvetlenül, ezért a bioetika problémái minket csak annyira érintenek, mint bárki mást az életben. De számunkra is fontos a helyes energia- és anyag-gazdálkodás, s az, hogy a laborban minimálisra csökkentjük a környezetterhelő anyagok használatát. Ezért is tértünk részben át a kémiai szintézisről a fehérjék bakteriális rendszerekkel történő előállítására, mely technológia nem csak olcsóbb, de környezetbarátabb is. Éppen a tudományos fejlődés során, a fejlődésnek és a felfedezéseknek köszönhetően tudunk újra és újra harmóniába kerülni a természettel és a lehető legkisebb ökológiai lábnyomot hagyni. Komoly feladat jól sáfárkodni a ránk bízott képességekkel és erőforrásokkal, úgy, hogy egyben befussuk a ránk bízott pályát, megvalósítsuk a személyes feladatunkat és küldetésünket.

Hogyan jelenik meg a művészet az életben?

Magam sajnós nem értek semmilyen művészethez, pedig de jó lenne, ha tudnék valamilyen hangszeren zenélni. Néha szoktam rajzolni, de a forma és a technika hiányából fakadóan ezeknek nincs belső tartalmuk, kifejező erejük. Építész édesapám jó grafikus és akvarellfestő is volt, gyakran vitt el gyerekkoromban kiállításra, magyarázott órákon át a képekben és szoborban rejlő szépségről, formáról, örömről és bánatról. Dóra a feleségem viszont konzervatóriumba is járt,

így néha megörvendeztet minket otthon egy-egy zongoramű részlettel, vagy egy kis templomi orgona zenével. Az 55. születésnapom alkalmából a tihanyi apátság orgonáján zenélt hosszabban regnumi közösségünknek és nekem. Igazi felejthetetlen élmény, születésnapi ajándék volt. Zenét hallgatni persze szeretek, Chopin, Schubert a kedvenceim közé tartozik, de sok klasszikust hallgatok örömmel. Már csak azért is érdemes volna több zenét hallgatni, hogy egy kicsit több csend legyen körülöttem, hogy egy kicsit többet merengjek és meditáljak. A zenehallgatás nem „hasznos”, csupán örömteli. Nem része a praktikus napi életnek, meg is sínylem a hiányát. Az életnek vannak pillérei, s ezek közül egyet sem szabad elhanyagolni. Ha valaki elhanyagolja a testét, belebetegszik a lelke, ha viszont elhanyagolja a lelkét, az a testére is kihat. Mindenkinél, így a tudósnak is szüksége van arra, hogy néha leporolja magát a krétaport, hátrahagyja a lombikot és elmenjen egy kiállításra, hallgasson zenét, emberekkel találkozzon és élvezze az élet sokszínűségét és gazdagságát. Ez nem luxus: ettől válunk igaz(án) emberré. Szerintem nélkülözhetetlen a művészet legalább passzív befogadása, a zene az egészséges életmód szerves része. A művészek képességük függvényében valamilyen érzést, gondolatot ragadnak meg, s teszik közkinccsé. Az érzések megfogalmazása nem mindenkinek megy, de ezek hiteles megélése fontos része életünknek, nem szabad elnyomni vagy elhanyagolni ezeket. Szomorúság, gyász, szerelem, öröm, vagy egy istenélmény: mind olyan, amit nehezen tudunk átlagemberként szavakba, hangokba, színekbe, formákba önteni, s ezért mélységében megélni. Amikor ránézünk egy képre vagy meghallgatunk egy zeneművet,

prot.chem.elte.hu

akkor megélhetünk valami olyat belső világunkból, amely kifejezésére mi magunk esetleg nem vagyunk képesek. Ettől gazdagszik az ember, mert olyat lát, olyat hall, olyat él át, ami ugyanolyan fontos része az életének mint az, amit az eszével foghat fel, gondolkozással tisztázhat. Napjainkban ez utóbbit túl nagy, az előbbieken szerintem túl kicsi a hangsúly.

Sokan azt hirdetik, hogy a tudomány elsöpri az istenhitét és a természetfelettil való kapcsolatot. A ráció ugyanúgy az Isten által teremtett világ része, mint a hit, e kettőt nem szabad felcserélni és hibásan szembeállítani. Nem hinném, hogy valaha is egyik a másik fölé kerekedne. Nem hiszem, hogy az okos ember csupán eszével rádöbbenhet arra, hogy Isten létezik, vagy fordítva, a hit erejével oldhatnánk meg racionális problémákat. E két különböző része életünknek mégsem különül el végzetesen egymástól, bennünk emberekben kapcsolódik össze, alkot egységet. Az életemben – hála Istennek – soha nem történt meg velem, hogy egy felfedezés vagy felismerés azzal a következtetéssel járt volna,

A tudományos kutatás közösségi tevékenység, és így a közös pihenés sem hiányozhat.

hogy Istenre már nincs is szükségem. De a hitéletem sem torkollott oda, hogy akkor másnap már nem is kell természettudománnyal foglalkoznom. A hitünk persze bármikor meginoghat, akár tudósok vagyunk, akár nem, de ez csak olyan, mint amikor a tudásunkban csalatkozunk: azt hittük, ezt érzük, majd kiderül, hogy mégsem eléggé. A hit, mint ahogy az értelem is, külön kegyelem kérdése. Ahhoz hasonlítanám, hogy van, akinek egyáltalán nincs zenei érzéke, más pedig azzal és abban él, mindenkinek önmagához képest kell fejlődnie. A Jóisten ilyennek teremtette a világot: tele van gazdagsággal, és mindenkinek más-más képességet, talantumot adott, de az élet szegényebbé válik, ha leszűkítjük azt az egyik vagy másik amúgy fontos részterületére. A hit, a család, a ráció, mind önmagukban is lényegesek, de együtt válnak igazi fontos erővé, melyek nem hogy kizárnák, de inkább erősítik egymást! ■

Butik a rácsok mögött

Öt évvel ezelőtt egy dél-olaszországi városban, Pozzuolóban a helyi Focolare közösség mintegy 25 tagja – az egyik nyugdíjas hölgy kezdeményezésére – elkezdte látogatni a helyi, túlszűfolt női börtön lakóit. Nem volt könnyű feladat, de az irgalmasság jegyében igyekeztek odafigyelni a benn élők igényeire, és támogatni őket méltóságuk megtalálásában. Képzéseket is tartottak: egészségügyi, varró-, jóga-, és főzőtanfolyamokat. Közben diszkréten és kitartóan segítették őket az evangélium megélésében, majd látták kibontakozni kinek-kinek a pozitív oldalát. Az egyik hölgy egyszer ezt mondta: „Az evangélium szerint szeretnék most már élni, azaz szeretni a cellatársaimat, akkor is, ha ellehetetlenítik az életemet.”

A fogvatartottak közül sokan más kultúrájúak, más vallásúak, illetve más keresztény felekezetűek, sőt, ma már négy evangélikus segítő is van. Egy ortodox hölgy a januári imádságon a keresztények egységéért elénekelt egy egyházi éneket, majd sirva mondta, hogy a bebörtönzött-ségből fakadó mérhetetlen bánatát a keresztények egységéért ajánlja fel. Azóta a családját is elkezdték segíteni. Hamar kiderült, hogy a börtönlakók egyik – ki nem mondott – igénye az, hogy jobban nézzenek ki. Így jött létre a „Rózsaszín butik”, egy rózsaszínre festett helyiség a börtönben, ahol hetente egyszer mindenki ingyen kaphat szappant, dezodort, ruhát. Egyszóval olyan dolgokat, amivel minden fogvatartott javíthat a megjelenésén, és ezáltal az önbecsülésén. Amíg válogat, addig kötetlenül beszélgethet a többiekkel és a dolgozókkal, akik meghallgatják őt. ■

Forrás: focolare.org

Családszervezetek összefogásával tartották meg november 26-án, szombaton az első Jótekonysági Adventi Vásárt a budai Várkert Bazárban. Az adventi időszak nyitányaként megrendezett rendezvényhez számos kis és nagy civil szervezet csatlakozott. Több mint 40 standon árulták a kézműves termékeket: bejglit, mézeskalácsot és más, saját készítésű süteményeket, illetve adventi koszorúkat, gyertyákat, ajándéktárgyakat. A rendezvényt színes családi programok kísérték. A jótekonysági vásár kezdeményezője és megvalósítója Király Nóra, a Fialat Családosok Klubjának alapítója. Adventi vásárokat tartottak már sokan, az újdonság az, hogy a különböző szervezetek összefogva, közös célért, együtt léptek ki a nyilvánosság elé a karácsonyi várankozás időszakában. A befolyt összeget teljes egészében a daganatos gyermekek gyógyulásáért küzdő Örök Alapítvány javára ajánlották fel.

Mint azt az előzetes sajtótájékoztatón Kardosné Gyurkó Katalin, a Nagycsaládosok Országos Egyesületének elnöke elmondta, szerették volna megmutatni, hogy szívesen adnak, fontos számukra mások boldogulása. A Várkert Bazár örömmel adott helyszínt a jótekonysági rendezvénynek. Sőt, kiegészítő akciót is szerveztek: november 25-én féláron volt megtekinthető nagy karácsonyi kiállításuk. A jótekonysági rendezvény fővédnöke Herczegh Anita, a köztársasági elnök felesége volt, aki maga is vitt saját készítésű ajándékokat, és a vásárra látogatókkal közösen kézműveskedett. ■

Forrás: inforadio.hu

AZ ANYASÁG ARCAI

© Depositphotos.com / Andy Dean

Egy többgyermekes
anya vallomása
családról,
gyermekeivel való
kapcsolatáról

Egymás mellett

Korábban azt gondoltam, nekem, mint anyának, soha sem kell leereszkednem a gyerekeimhez és azt mondanom nekik, hogy hibáztam. Megtapasztaltam azonban, hogy nem kell félnem attól, hogy a tekintélyem esetleg csorbát szenved.

Amikor férjhez mentem, és jöttek egymás után a gyerekek, lehetetlen volt az általam korábban elképzelt életet élni. Annyira be voltam zárva a háztartási teendőkhöz, hogy néha úgy éreztem, börtönben vagyok a négy fal között. Szinte egész nap nem láttam senkit. Tudtam, amit ma megcsinállok, holnap előlről kell kezdenem..., mindig ugyanazt. Ez különösen akkor volt nehéz, amikor a gyerekek kicsik voltak, és a házimunkának sosem volt vége. Egyik nap éppen valamelyik szobát tettem rendbe, amikor hatalmába kerített egy nagyon erős érzés: azáltal, hogy férjhez mentem, behatárolódott az életem. Hirtelen megálltam a szoba közepén, és egyszerre világossá vált: nem annyira az számít, mit csinállok, hanem az, hogyan. Ha nekem

otthon kell lennem, törődnöm a családommal, és ki kell takarítanom a szobát, akkor az is lehet a szeretet egy tette. Ebben a pillanatban leomlott az a fal, mely korábban határok közé szorított, s a bezártnak tűnt élet kitérült...

Őszintén meg kell mondanom, hogy a gyerekeim elfogadásához szükséges erőt nem abból merítem, hogy megpróbálok észérveket felsorakoztatni, bár néha ez is segít. Az igazi erő számomra Istenben van, abban, hogy hiszek a szeretetben, mellyel ő szereti gyerekeimet és engem is. Isten az, aki mind egyiket megteremtette; aki létük minden mozzanatát ismeri; aki pillanatról pillanatra velük van, és mindent javukra fordít. Olyan-
nak teremtette meg őket, és úgy szereti őket, amilyenek.

© Depositphotos.com / fotoksa

Először arra gondoltam, ha látják, hogy hibázom, majd nem hisznek nekem, de valójában nem így van. Emberek vagyunk, és ennél fogva hibázunk. Ez az igazság. Ha viszont ez igaz, akkor fölösleges elkendőzni. Nekem pozitívnak tűnt, hogy gyerekeim maguk mellett tudnak abban a törekvésükben, hogy jobbak legyenek. Nem olyan vagyok mellettük, mint aki már beért a célba, és már felülről szemléli gyerekeit, akik még keresik a maguk útját. Együtt éljük meg, hogy közösen törekszünk a tökéletességre.

Fontos, hogy gyerekeimet ne zárjam el a családomon kívül eltöltött életem elől, hanem megpróbálom, amennyire ez lehetséges, bevonni őket. Néha ez azt jelenti, hogy más családokkal együtt elmegyünk kirándulni, más-szor pedig azt, hogy egyedül találkozom emberekkel. Mindig tudják, mit teszek, hova megyek. Természetesen olyan mértékben mesélem el nekik a dolgaimat, amilyen mértékben képesek felfogni. A lényeg az, hogy aktív módon vegyenek részt életemnek abban a részében, ami a szorosabbban vett családon kívül, talán így is mondhatnám: ami az emberiség nagy családjában zajlik.

Cseppről cseppre

Az öröm vagy a fájdalom több egy anya életében? Ha valaki feltenné ezt a kérdést, talán nem tudnék mit válaszolni. Természetesen sok fájdalom van, és tudom, hogy mindig lesz is. Jönnek majd nagy fájdalmak, melyek szinte leterítik az embert, és lesznek kisebbek is, a mindennapok soha meg nem szűnő, életemre cseppenként ható kis fájdalmai: betegségek, ellenkezés, szomorúság, iskolai kudarcok, meg nem értés, veszekedések.

Hányszor előfordult, hogy már reggel, amikor felébredtem és az előttem álló napra gondoltam, szinte pánikba estem mindattól a váratlan eseménytől, fájdalomtól, amit már eddig is nagyon sokszor megtapasztaltam. Igen, a fájdalom minden nap jelen van. Ezért önkéntelenül is felteszem magamnak a kérdést, hogy vajon ma ki fogom-e bírni? Minden alkalommal látom, hogy össze kell magamat szedni egy pillanatra, elfogadnom a fájdalmat és igent mondani... Vagyis nem, nem is erről van szó, mert nem a fájdalomra mondom igent, hanem Isten szeretetére, mely ma is meglátogat valamilyen szenvedés mögé rejtőzve.

Aztán nem sokkal később az ember megtapasztalja, hogy abból a sebből valami új születik: a természet törvénye ez, az a törvény, mely szerint a földbe hullott búzamazgából kel ki a kalász.

Tiszta szeretettel kell szeretnem gyerekeimet, és ez nem könnyű. A tapasztalat mondatja velem, hogy az igazi szeretet csak akkor létezik, ha az ember szenved. A fájdalom megtisztítja a szeretetet, eltünteti mindazt, ami fölösleges bennünk, képessé tesz arra, hogy odaajándékozzuk magunkat. A szeretetet sokszor az áldozat, önmagunk

odaadása mértékével mérik. A jó anyáról vagy a jó apáról mindig így beszélnek: „Nézd csak, feláldozza magát gyerekeiért”, „egész életét a családnak szenteli”... Krisztus esetében a szeretet csúcsa egybeesik az értünk elszenvedett fájdalom csúcsával.

Mikor megnőnek a gyerekek

Ezért ha valami szétszakít bensőmben, ha úgy tűnik, elveszítem gyerekeimet lelki vagy más értelemben, pont akkor juthatok el lelkük legmélyéhez. Igen, mert a fájdalom, a szeretetből elszenvedett fájdalom az a pont, ahol életem leginkább összekötődik gyermekeim életével. Tudom, hogy ezek azok a pillanatok, amikor leginkább előmozdítom emberi fejlődésüket, sőt, szinte azt mondhatnám, hogy megszülöm őket egy teljesebb életre. Nemrégiben, miután végre az összes gyerek ágyban volt és csend lett a lakásban, leültem férjem mellé, hogy meséljek neki, milyen is volt a nap. Elmondtam neki azt a nehézséget, amivel egyik gyerekünk éppen küszködött, ami miatt nem tanult, aztán azt, hogy a másik mennyire nyugtalan. Ahogy beszéltem, lelkemet lassan-lassan egyfajta ünnepélyesség árasztotta el, és mindent sokkal

© Depositphotos.com / Hongqi Zhang

nagyobb nyugalommal tudtam áttekinteni. „Az egyikkel túl komoly voltam, a másikkal aggodalmas, a harmadikkal meg egy kicsit elvesztettem a türelmemet” – folytattam tovább.

„De figyelj csak – fordultam férjemhez –, a nevelés sokkal inkább engem érint, mert én vagyok az anya, és egész nap a gyerekekkel vagyok. Amikor kicsik voltak, ritkán hagytam őket másra, hacsak nem voltam egészen biztos abban, hogy jó kezekben vannak. Most viszont tudom, hova mennek, mit csinálnak, szinte azt is mondhatnám, tudom, mit gondolnak, de világos, hogy nem én nevelem őket, hanem mi.” Ezzel a „mi”-vel nem azt akartam mondani, hogy én és a férjem, akik együttműködünk, hanem ez a „mi” a házastársi szeretetünk gyümölcsét jelenti. ■

Fordította: Tóth Judit

Magyar Kurír

A SZERETET TOLMÁCSAI

Minden gyermeknek joga van ahhoz, hogy megkapja az édesanya és édesapa szeretetét, mindkettőre szüksége van teljes és harmonikus növekedéséhez. Ahogyan az ausztrál püspökök mondták: mindketten, „mindegyikük a maga módján járul hozzá a gyermek növekedéséhez. Egy gyermek méltóságának tiszteletben tartása azt jelenti: állítjuk, hogy szüksége és természetes joga van ahhoz, hogy anyja és apja legyen.”¹ Nemcsak az apa és az anya egymástól független szeretetéről van szó, hanem kettejük egymás közötti szeretetéről is, mint saját létük forrásáról, mint fészekről, mely befogad, és mint a család alapjáról. Máskülönb a gyermek lecsupaszodik egy személyes birtoktárggyá. Mindketten, a férfi és a nő, az anya és az apa „a teremtő Isten szeretetének munkatársai, mintegy tolmácsai”.²[...]

Az árvaság érzése, melyet ma sok gyermek és fiatal megtapasztal, mélyebb, mint gondolnánk. Ma teljesen jogosnak, sőt kívánatosnak gondoljuk, hogy a nők tanuljanak, dolgozzanak, bontakoztassák ki képességeiket és legyenek személyes céljaik. [...] Értékelem a feminizmust, ha nem várja el az egyformaságot és az anyaság tagadását. Mert a nő nagysága magában foglalja mindazokat a jogokat, amelyek nem csak elengedhetetlen emberi méltóságából, hanem a társadalom számára nélkülözhetetlen női génuszából is fakadnak. Sajátos női képességei – különösen az anyaság – kötelességekkel is járnak, mert női mivoltával különleges küldetés is jár ezen a földön, melyet a társadalomnak óvnia és őriznie kell mindenki javára.³

Való igaz, hogy „az anyaság a legerősebb ellenszer az önző individualizmus terjedésével szemben. [...] Az anyák az élet szépségének tanúi.”⁴ Kétségtelen, hogy „egy anyátlan társadalom embertelen társadalom volna, mert az anyák mindig, még a legnehezebb pillanatokban is éreztetni tudják a gyöngédséget, az odaadást, az erkölcsi erőt. Gyakran az anyák adják át a vallásgyakorlás legmélyebb értelmét: az első imádságokban, az áhítat első gesztusaiban, melyeket egy gyermek megtanul. [...] Anyák nélkül nemcsak új hívők nem támadnának, hanem a hit is elveszítené egyszerű és mélységes melegének jó részét. [...] Köszönet nektek, drága édesanyák, köszönet azért, amit a családban jelentetek, és azért, amit az Egyháznak és a világnak adtok.”

Ferenc pápa

¹ Ausztrál Katolikus Püspöki Konferencia, *Don't Mess with Marriage* lelkipásztori levél [2015. november 24.], 11.; ² *Gaudium et Spes*, 50.; ³ Vö. uő, *Mulieris dignitatem* 30-31.;

⁴ Katekézis, 2015. január 7.

Család születik

Technikai fejlődés ide, globalizált világ oda, ember mivoltunk egyik legnagyobb élménye mégis az élet továbbadása, egy gyermek érkezése karjainkba és életünkbe. A várákozás és a családdá válás időszaka sok örömet, félelmet, konfliktust és meglepetést hoz magával. A teljes kimerültség letargiája és a kirobbanó öröm eufóriája váltogatják egymást. Fiatal, első gyermekes házaspárokkal beszélgettünk, hogyan élték meg Istennel járva ezt az időszakot.

Várákozás közösen: örömben-fájdalomban

Mariana: Nagy öröm volt, mikor megtudtuk, hogy babát várunk! Sajnos a terhesség első időszaka nagyon nehezen telt. Folyamatosan szédültem és nagyon fáradtnak éreztem magam, a munkán kívül gyakorlatilag csak aludtam.

Máté sokat segített a házimunkában és kiszolgált, amiben tudott. Így egy szép, együtt megélt időszak volt.

Máté: Az első trimeszter után minden helyreállt, és élveztük, hogy kisfiunk egészségesen növekszik Mariana pocakjában.

Toncsi: A babavárás időszaka olyan boldogságot jelentett számunkra, amit ezelőtt sosem éreztünk. Mindig izgatottan vártuk az újabb vizsgálatokat, ahová együtt mentünk. Nem volt kérdés, hogy szeretnénk-e tudni születendő gyermekünk nemét, mi úgy gondoltuk, konkrétabban tudjuk őt szeretni, ha tudjuk, hogy kisfiú-e vagy kislány.

Vera: Sok nehéz pillanat is volt a várákozás időszakában. A 4. hónapban jártam, amikor nagymamám átköltözött a mennyországba, a 20 hetes ultrahang vizsgálaton pedig Andris szívében talált egy kis elváltozást az orvosunk, ami Down-szindrómára utalhat. A sok ima és a családtagok felénk irányuló szeretete rengeteget segített. Abban biztosak voltunk, hogy ő a miénk és nagyon szeretjük! Andris egészségesen született meg.

Végre megérkezett!

Bogi: Maga a vajúdás és a szülés számomra kifejezetten jó élmény volt, tudni, hogy elindult kifelé, hogy készülődik, itt az idő. A fájdalom sem volt elviselhetetlen, főleg úgy,

Fotó: CN

hogy tudtam, erre szükség van ahhoz, hogy megszületessen. A legszebb és az egyik legmeghatározóbb pillanat közvetlen a szülés után volt, amikor még minden más előtt Benedeket rám helyezték, megérintettem, láthatam. Az utána lévő pár napban főként gyönyörködtem a kisfiunkban.

Vera: Először a kezembe venni, a szemébe nézni, megérinteni őt (már nem a hasamon keresztül) a legcsodálatosabb érzés! A legfelemelőbb az volt, amikor a nagy sírás közepette a hangom hallatára megnyugodott. Tényleg felismerik a babák az édesanyjuk hangját!

Mariana: Nagyon izgatottak voltunk a születés utáni első pillanatokban! Gyakorlatilag csak mosolyogtunk,

Családi albumból

Indulnak a hétköznapok: Andris, Bogi, Benedek.

és megköszöntük a Jóistennek ezt a csodát. A szülés során minden rendben volt, így rögtön aktívak tudtunk lenni. Márkot a kezemben tartani, nézni, ahogy alszik, szoptatni, fürdetni, mindennek sajátos varázsa volt!

Szülővé válni: lelki gazdagodás

Andris: Nekem nagy élmény, hogy itt van egy önálló kis lény, aki genetikailag ugyan tőlünk, de a lelke, személyisége Istentől származik. Az, hogy apa lettem, új fénybe helyezte az Atya és az emberiség kapcsolatát számomra. Egészen más úgy járni-kelni, nézni az embereket, velük találkozni, hogy közben tudom, hogy Isten úgy szereti őket is, ahogyan én Benedeket.

Bogi: Az én lelkemben még nem teljesen álltak helyre a dolgok, nagyon friss még az egész. Benedek rengeteg örömet jelent, de napról napra újabb, eddig ismeretlen érzésekkel, élményekkel, feladatokkal is találkozunk. Nagyon új és egyben fizikailag is másfajta jelenléteket követel, hogy van, akinek folyamatosan ennyire szüksége van rám, aki felé csak és kizárólag feltétlen szeretettel lehet fordulni. Ennek fényében Isten felénk irányuló feltétlen szeretetét is másképp tudom értékelni.

Mariana és Máté: A legfontosabb újdonság talán az, ahogy a gyermekünkön keresztül Isten megtanítja, milyen módokon tudunk áldozatot hozni, hogy a másoknak a legjobb legyen. Ez mindenképp gyorsítja egymás között is a megbocsátást, gyorsabban tudunk újrakezdeni.

Hétköznapok újratöltve

Andris: Nagy büszkeséggel tölt el, hogy Bogi ilyen odaadással kezdte „szolgálni” a kis családunkat, kezdve a szülés nem kis feladatával. Még tanuljuk, hogy hogyan viszonyuljunk egymáshoz ezekben az új szerepkörökben, és azt is, hogyan szakítsunk egyáltalán minőségi időt egymásra.

Mariana és Máté: Teljesen új dolog szülőnek lenni, sok felelősséget és elköteleződést kíván, amit még gyakorlunk. Nagy kihívás, hogy a kettőnk kapcsolatát fenntartsuk a megszokott magas szinten, mivel az egymásra fordítható idő radikálisan csökkent, és abban az időben is jóval fáradtabbak vagyunk, mint előtte. Persze ez egy magas fokú együttműködésre is lehetőséget ad, amivel sokszor sikerül észrevétlenül meglepni a másikat.

Együtt hármasban: Mariana, Máté, Márk.

Családi albumból

Toncsi: Folyamatosan tanuljuk okosan kihasználni az időt, nagyon meg tudjuk becsülni azokat a percek, órákat, amikor kettesben vagyunk és Andris alszik. Megtanultunk egyszerre többfelé figyelni, van, hogy teregetés, mosogatás, főzés mellett beszélgetünk. Esténként, amikor Andris már alszik, Bőjte Csaba könyveit szoktuk olvasgatni. Mindkettőnknek szüksége van erre a napi 10-20 percre, hogy egy kicsit feltöltődjünk lelkileg is a hétköznapi hajszában.

Szülőnek lenni, gondoskodni egy kisgyermekről, akit a Jóisten ránk bízott, leírhatatlan érzés. Próbálunk minden feladathoz lelkesen állni, biztatjuk egymást. Tudnunk kell lemondani vagy későbbre kell halasztanunk néha alapvető igényeket is, mint például az evés, alvás, ha kifogunk egy nyugösebb napot. Talán ez az egyik legnehezebb, mindig készen állni.

Vera: A legörömtelibb pillanat az, amikor Toncsi hazaér a munkából. Próbálok úgy alakítani a házimunkát, a főzést, hogy amikor esténként együtt vagyunk, az a pihenésről, játékról szóljon. A nehézség az, hogy Andris nem olyan jó alvó. Nehéz felidézni az átaludt éjszakák emlékét... De tudtuk, hogy a gyermekvállalás ezzel jár és optimisták vagyunk! Az éjszakai ébrenlétek olykor viccesen is alakultak, például az olimpia idején. Andris tett róla, hogy úszóbajnokaink hajnali döntőjéről ne maradjunk le, Toncsival szurkoltunk, Andris pedig szopizott.

Toncsi törekszik arra, hogy Andrissal minél több helyre eljuthassak, míg Ő dolgozik. Szeretne változatos napokat nekünk, így sokszor választja a tömegközlekedést vagy a biciklit, hogy mi autóval tudjunk ide-oda menni. Számptalan alkalommal jár a kedvemben! Hozza nekem az új olvasmányokat a könyvtárból, meglep a kedvenc finomsággal, megnéz velem egy romantikus filmet, támogatja az ötleteimet, terveimet.

Megtartó közösség

Bogi: A várandósság alatt, szülés után jobban megértettem a szüleimet, szüleinket. Nekem a szűkebb és tágabb család és Andris adja a legnagyobb támaszt és segítséget is, sok mindenben tudnak segíteni, még azok a testvéreim is, akik fizikailag távol vannak.

Mariana és Máté: A szüleinktől kapjuk a legtöbb segítséget, mind fizikailag, mind pedig elméleti, tanácsadás szintjén, de a végén mindig mi döntünk. A barátaink, akiknek már kicsivel nagyobb gyerekeik vannak, szintén

Családi albumból

Az egyik első közös családi fotón: Vera, Toncsi, Andris.

sokat segítenek, nagyon hálásak vagyunk, hogy egy szuper közösség van körülöttünk. Nem tudjuk sosem előre, mi a legjobb, de próbáljuk Jézust magunk között tartani, és ebből megszületik a megoldás, néha gyorsan, néha kicsit lassabban. De sosem veszítjük el a hitet, és a kegyelmet, amit a házassággal kaptunk, hogy Isten egymásnak teremtett bennünket. Sok gondviselés is érkezett, gyakorlatilag semmire nem kellett költenünk, mindent ajándékba kaptunk.

Vera és Toncsi: Szerencsére a rokonságunkban és ismeretségi körünkben sok kisgyermekes család van, akik nagyon jó példaként szolgálnak nekünk. Belelátunk, belelátunk, ki hogy neveli gyermekét, hogyan oldanak meg konfliktusokat, kríziseket. Hatalmas előnyt jelent ez nekünk. Amikor bizonytalanok, tanácstalanok vagyunk valamiben, mindig akadnak olyan párok a környezetünkben, akik jártasak a témában és segítségünkre vannak. ■

Isten bepiszkolja magát

Nem volt könnyű Isten Fiának emberré lenni. És nem azért, mert ahhoz, hogy otthont vegyen az emberek között, el kellett hagynia Atyja házát. A megtestesülésre úgy gondolunk, mint egy laboratóriumi kísérletre: mint amikor összekeverik a hidrogént az oxigénnel, és víz lesz belőle. Tiszta víz. Jézus esetében a víz „piszkos”. *„Aki bünt nem ismert, azt Isten 'bűnné' tette értünk, hogy benne Isten igazságossága legyünk”* – mondja Pál. Majd tovább fokozza a nagy tett súlyát: *„Krisztus megváltott minket a törvény átkától, amikor az átok hordozójává lett értünk.”*

A karácsony erről szól: Istenről, aki „bepiszkolja magát” szeretetből, mert magára veszi bűnös létünket. A karácsony poézise nem lírai, hanem drámai. Átjárja a fény és a sötétség, a szeretet és a gyűlölet közötti harc.

Ezt sejteti a fotón ennek a Bangladesből menekülni kényszerülő kislánynak a tekintete is. Ez a harc folytatódik Isten értünk emberré lett Fiának egész története során. Megbotránkoztat? Ne hagyj, hogy megbotránkoztasson. A szeretet soha nem személytelen, nem távolságtartó, a szeretett személlyel azonosul, belemerül abba, akit szeret. Ez a lángoló szeretet pedig éget, s így a szeretet tüze végül elemészti a bűn salakját és visszaajándékozza az embernek az igazi létét. A karácsony csodája ez, hogy megszületett az Isten-ember és újjászületett (Istenben) az ember.

Costanzo Donegana

Forrás: CN
Fordította: Tóth Judit

Fotó: CN

**A SZERETET TÜZÉNÉL
AZ EMBER VISSZAKAPJA
IGAZI LÉTÉT**

Fotó: CN

Egyesítő erő

A Budai Vár és a benne található intézmények szerepéről, történelmi távlatba helyezve.

Egy adalékkal szeretnék szolgálni a Budai Vár szerepével kapcsolatban. A mellékelt illusztráció egy régóta Róma környékén élő francia művész festménye. Michel Pochet 1991-ben járt először Budapesten, s a Gellért-hegy tetejéről nyíló kilátás, az onnan feltáruló városkép megragadta, s azt meg is örökítette. Az akvarellen a város természeti adottságain kívül az épített környezetből három elem emelkedik ki – a többi, a város teste a háttér adja –, mind meghatározó elem: három impozáns s közel egy magasságba nyúló kupola. A királyi palotáé,

a Parlamenté és a Szent István-bazilikáé. A Szent István-bazilika kupolája jeleníti meg a társadalom transzcendens kapcsolatát (összefogva jelképezve a keresztény felekezeteket és az „idősebb testvért”, a zsidóságot), az Országház a nép fölségét, a törvényhozó hatalmat, s végül a királyi vár kupolája, amely egykoron a király személyén keresztül a birodalom, az ország egészét szimbolizálta. Ma alkalmas arra (s e szerepet tölti is be), hogy a nemzet egészét fejezze ki, azaz a szétszakított nemzettesteket és a nagyvilágban élő magyarokat is. Ha valaha a király személye s jelképesen még erőteljesebben a Szent

Korona volt az, amely kifejezte ezt az egységet, akkor ez napjainkban egyértelműen a kultúra. Hisz bárhogy csűrjük-csavarjuk a magyarság kérdését, olyasmikhez jutunk, például Kazinczy szavaival: „nyelvében él a nemzet”. Nemeskürty István szavaival: „évezredekkel ezelőtt az Urál környékéről elindult egy nyelv” – kifejezve ezzel a nép sokrétűségét, sokféle eredetét, származását. A kultúra kapcsol össze bennünket. Egy korábbi országgyűlési választás plakátján e rövid néhány szó szólította meg a választókat: „Itt az idő.” Egy más nemzetből származó – évek óta hazánkban élő – barátunk nem értette, miért elég e röpke felhívás, mert ő nem tanulta, nem ismerhette a minden magyar iskolás számára alapvető sorokat: „Talpra magyar, hí a haza! / Itt az idő, most vagy soha! / Rabok legyünk vagy szabadok? / Ez a kérdés, válasszatok!” Ezt a nemzetet, népet egyesítő erőt, közös tudást (a kultúrát) jelenítik meg a Vár két részében álló országos intézmények, közgyűjtemények:

az Országos Széchenyi Könyvtár, a Nemzeti Galéria, a Budapesti Történeti Múzeum, az Országos Levéltár, a Hadtörténeti Intézet és Múzeum, a Magyar Tudományos Akadémia itteni részlegei, s ezt egészítik ki az Arany Sas Patikamúzeum, a Telefóniamúzeum, a Sziklakórház-múzeum és a kisebb-nagyobb képzőművészeti galériák meg a Mátyás-templom kincstára. Ezt a csodálatos gazdagságot nem kellene lecserélni újjáépített épületekkel: a palota maga nem akkora attrakció, mint a benne kiállított képzőművészeti és történeti kincsek. Természetesen néhány terem rekonstrukciójával gazdagodna a palota, de önmagában aligha vonzana széles tömegeket. Az egyház(ak)nak bőven van negatív tapasztalata arról, hogy egy üres épület önmagában szép lehet, de igazi gazdagsága a benne összegyűlt emberek közössége s az emberek alkotta művek tárháza és annak közös ünneplése. Ehhez a nemzetet átfogó, szimbolizáló üzenetnek képest parciális lenne a minisztériumok megjelenése, várbeli elhelyezése (bármelyik részéről legyen is szó). Egykor a nem lakott királyi palota közelébe telepített minisztériumok jelentősége – vélhetően – abban állt, hogy az Osztrák–Magyar Monarchián belül hangsúlyozták a magyar államiságot, bár akkor is az Országház mellett megépült mai Földművelésügyi Minisztérium és a Kúria tükrözte a három hatalmi ág egymást kiegészítő voltát: a törvényhozói, a végrehajtói és a bírói hatalmat és azok összetartozását. Az Országház körül mára kormányzati negyed jött létre, amin nincs értelme változtatni. A három város – Pest, Buda és Óbuda – egyesítését követően a Fővárosi Közmunkák Tanácsa (a mindenkori miniszterelnök elnökletével) jelölte ki a Lipótvárost az egyesített város

Pixelbay.com

központjával és az országos jelentőségű igazgatási intézmények elhelyezése céljára. A második világháború utáni kényszerű változtatásokkal a kormányzat ezt a megkezdett munkát folytatta a vári minisztériumok idehelyezésével. Egészen érdekes módon a különböző politikai beállítottságú, különböző korokban regnáló kormányzatok tudtak e kérdésben egybecsengően fejleszteni. A régi és elpusztult épületek újbóli felépítése kapcsán el kellene gondolkodni azon, hogy jeles gondolkodók, több kortárs is hogyan vélekedtek ezekről az épületekről. Nézzünk egy állót s megújultat, az Országházat. Mikszáth Kálmán például így írt a Vasárnapi Ujságban: „Csak hogy micsoda czifraság! Milyen fény, mennyi aranyozás a falakon! [...] A terem a nap eseménye. Mindenki erről beszél: szép, nem szép. Pro és kontra. A többség nem találja szépnek, csak pazarnak. Túlhajtott pompája hideg, sőt ellenszenves. Kápráztató, az igaz, de egyszersmind riktó.” Látszólag könnyed hangú írásának végén azonban komor felleg suhan át: a képviselők társalgója „e percben üres, csak egy öreg ember ül a szófán. Ősz fejét tenyerébe hajtva nézegeti a plafon freskóit. Hátha valami ide tartozó tisztviselő. »Ugyan kérem – szólítom meg –, hová vezet az átjáró és mögötte az a folyosó?«

KÖRMENDY IMRE építész, urbanista, a Magyar Urbanisztikai Társaság elnöke, a Szent István Egyetem tudományos munkatársa. A *Városliget Város Vár* című kötet társszerkesztője.

Az öreg fölrezen, rám néz, aztán szomorúan feleli: »A szegénységhez.«” Illyés Gyula pedig néhány évtizeddel később így fogalmazott: „Vannak épületek – főleg mutatóba készült, ragyogó középületek –, amelyek láttán az ember nem tud szabadulni a gondlattól, hogy ezen a helyen valaki valamikor véletlenül kimondott egy óriási hazugságot, s azt büntetésből az istenek azon nyomban kőbe dermesztették. Ilyen például a budapesti Parlament.” Lehet, hogy ezek szélsőséges véleményeknek tűnhetnek, de alkotóik miatt mégis figyelemre méltóak, s talán meg kellene fontolni szavaikat. ■

Szívtől szívig

*Isten tervében
a család kis egyház,
az elveszett embereket
befogadó otthon.*

Mária, a Szép Szeretet Anyja bőségesen megismerte a természetfölötti szeretetet is: kegyelemmel teljesen született, személyesen maga a Szeretet, a Szentlélek szállt le rá, amikor az Ige testté lett méhében. Majd később, Pünkösdkor még inkább eltöltötte őt a Szentlélek, amikor teljesen lelki édesanyja lett minden kereszténynek. Mindkét születés által Ő az Egyház modellje, mintája és példaképe. A család az a hely, amelybe beleszületünk, amely által megkeresztelkedünk, és ezáltal Isten gyermekei leszünk. A család, melyet a Szentlélek, a szeretet Lelke szentelt meg a házasság nagy szentségével, az Egyház kicsinyített mása és szíve lett.

Amikor a pápa rábízta az emberiséget Máriára, beszédét¹ ezekkel a szavakkal kezdte: „A család az Egyház szíve. Ebből a szívből ma a különleges bizalom szavai szállnak Jézus Anyjának szívéhez.” És így szívtől szívig, ebben az intenzív közösségben – amit az Eukarisztia ünneplése teremtett – szinte egy kiáltás tört fel a Szentatyának az emberiség inségéért aggódással telt szívéből, amikor az emberiséget Szűz Máriának szentelte, hogy különleges törődéssel forduljon az emberiség családja felé. (...)

A pápa a Fokoláre Mozgalom Új Családjaihoz szólva, így körvonalazta és határozta meg az otthoni család egyház ideális képét: „Az egész életetekkel, ahogy együtt éltek, életstílusotokkal az Egyházat építitek az ő legkisebb és egyben alapvető dimenziójában: a „kis Egyházban”! Ha tehát ez az otthoni egyház – ez a „kis Egyház” – kell, hogy az „egyház szíve” legyen, ahogy a pápa mondta, akkor arra kell törekednie, hogy a legszentebb Szűzanya magatartását tükrözze vissza, akinek most szentelve lett; hogy olyan legyen, mint Mária, akin áttetszik az Isten akarata. Magáévá kell tennie, hogy önmagát egyszerűen, de teljesen átadja az isteni tervnek, ami mindig a megváltás és üdvösség terve. ■

¹ II. János Pál pápa beszéde a római Szent Péter téren, 1984. március 25-én.

**Forrás: Chiara Lubich: Család: A társadalom reménye, Új Város 2003, A család és Mária
Fordította: Tóth Pál**

**Mária a
menny kapuja:
elvezet az
emberiből
az istenibe**

Elérkezett a nők ideje

Azt mondhatjuk, hogy ez a nők kora. Nem azért, mert a bulvársajtó vég nélkül kitergegeti a válási ügyeket, a párkapcsolati pletykákat vagy a sztárok hóbortjait, hanem mert érezhető, hogy férfi és nő együttélésének dialektikájában ma még inkább szükség van annak a jelenlétére, aki természetes vagy lelki módon anya lesz.

A társadalmi organizmus ma sokkal inkább szenved a teljes, egészséges és normális nőiesség hiányától, mint régebben. (...)

Az emberek tudatában az él, hogy ez a nők kora, a nőies nőké, akik nem utánozzák a férfiakat, akik nem a férfi ellenében tesznek, egyszóval nem férfias nők.

Az elmúlt századok során az erős férfi, a szuperférfi ideálja uralkodott, melyhez a nőiesség lenézése társult. A társadalomban érezhető volt a túlzott férfiasság negatív hatása, melyet nem egyensúlyozott ki a nőiesség. (...)

Ma a nőknek van választójoga, elhelyezkednek a hivatalokban, elárasztják a közéletet. A hatásuk azonban halvány, olyan, mint korábban, vagy még annál is rosszabb, mert versenybe szállnak a férfiakkal, hozzájuk hasonlóan viselkednek, ugyanolyan ambíciókat táplálnak, behódolnak a módszereiknek, kispályás férfikká válnak. (...)

Gondoljunk arra, hogy miben is állt, és miben áll ma is Mária vonzereje. Már neve is magasra emeli a nőt. Általa az isteni beoltódik az emberibe, ő a janua coeli, a menny kapuja, mely elvezet az emberiből az istenibe. A mai társadalom a nő jelenlétét kívánja, hogy az anyaság, vagyis az élet kívánalmait vigye a társadalomba, a testi és erkölcsi táplálék, a nevelés, a békében és a munkában megélt szeretet kívánalmait. A tisztaságban egyesült család, és ezzel a klikkesedés és a háború elutasításának szükségességét. Mert a nő természetéből adódóan, gyermekei érdekében az élet születését igenli, és nem a halál kiterjesztését. Gyermekei pedig a jövőt, az eljövendő államot és egyházat, a mindenkori emberiséget képviselik. ■

Forrás: Rivista «Fides», 1961.

Fordította: Tóth Pál

Isten közbelép

Az ige jelen időben van: jön. A jelenről állítjuk ezt. Nem kell holnapig várunk, vagy az idők végezetéig, vagy a másik életig. Isten most rögtön cselekszik, a szeretet nem ismeri a halogatást vagy a késlekedést. Izajás próféta a néphez intézte szavait, akik aggódva várták, hogy vége legyen a száműzetésnek és visszatérhessenek hazájukba. A karácsonyi várakozás napjaiban nem feledkezhetünk meg arról, hogy Mária is hasonló ígéretet kapott a szabadulásra: „Az Úr van teveled” (Lk 1,28); így adta hírül neki az angyal a Megváltó születését.

Eljövetele nem szokványos esemény, hanem meghatározó és fontos közbelépés: azért jön, hogy megváltson bennünket! Mitől is? Lehet, hogy súlyos veszélyben vagyunk? Igen. Néha tudatában vagyunk ennek, néha viszont észre sem vesszük. Közbelép, mert látja az önzést, a közömbösséget a szenvedők és szükségben élők iránt, a gyűlöletet és a szakadást. Beteg az emberiség szíve. Ő pedig megkönyörül teremtményein, és nem akarja, hogy elveszenek. Felénk nyújtja a kezét, mint amikor egy fuldoklót kimentünk a vízből. Mostanában ez a kép sajnos nap mint nap a szemünk elé tárul, mert látjuk a menekülteket, akik a tengeren érkeznek, és azt is, milyen elszántan ragadják meg a mentőmellényt vagy a kinyújtott kezét. Mi is minden pillanatban megragadhatjuk Isten felénk nyújtott karját, és bizalommal követhetjük őt. Nemcsak meggyógyít az önmagunkba fordulástól, a bezárkózástól, hanem arra is képessé tesz, hogy segítsünk annak, aki segítséget szenved, szomorú, vagy az élet megpróbáltatásait viseli.

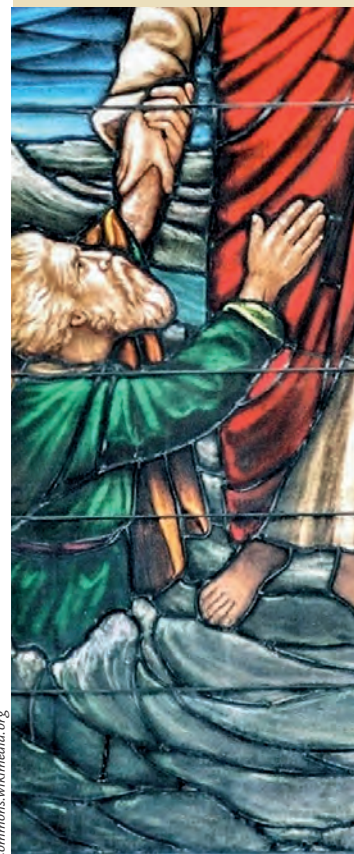
„Természetesen nem a történelmi Jézus, vagy Jézus, mint a Misztikus Test Feje oldja meg a problémákat – írja Chiara

Lubich. – Ezt a mi-Jézus teszi, az én-Jézus, a te-Jézus... Amikor az Ő kegyelme él az emberben, az adott emberben lévő Jézus fog hidat verni, utat építeni... [...] Másik Krisztusként, az Ő misztikus testének tagjaként adja minden ember sajátos hozzájárulását a legkülönbözőbb területeken: a tudomány, a művészet, a politika, a kommunikáció területén, és így tovább.” Így az ember Krisztussal társteremtő és társmegváltó lesz. „A megtestesülés folytatódik, a teljes megtestesülés, mely Krisztus misztikus testének minden egyes Jézusára vonatkozik.”¹ Így történt Robertóval, aki fogvatartott volt, és megtalálta azt, aki „megszabadítja” őt, és maga is „szabadítónak” vált. Történetét elmesélte a pápának 2016. április 24-én, a Máriapolin Rómában, a Villa Borghese parkban. „A hosszú börtönbüntetés után úgy gondoltam, új életet kezdek, de amint tudjuk, még ha az ember letölti is a büntetést, az emberek szemében soha nem lesz igazán jó. A munkakeresés során minden ajtó bezárult előttem. Koldulnom kellett, és hét hónapig hajléktalan voltam. Akkor találkoztam Alfonsóval, aki egy szervezetet alapított, melynek segítségével támogatja a rabok családjait. »Ha újra akarsz kezdeni, gyere velem« – mondta. Már egy éve segít nekem a bevásárolt áruból csomagokat készíteni a bebörtönzöttek családjainak, akiket látogatunk. Számomra ez kegyelem, mert a saját helyzetemet ismerem föl bennük. Látom, micsoda méltósággal élnek ezek az egyedülálló asszonyok a kisgyerekeikkel, kétségbeesett helyzetekben, és arra várnak, hogy valakitől egy kis vigaszt, egy kis szeretetet kapjanak. Ajándékozni kezdtem magamat, és újra rátaláltam saját emberi méltóságomra, értelmet nyert az életem. Még egy plusz erőt is kaptam, mert Isten él a szívemben, érzem, hogy szeretnek...” ■

¹ CHIARA LUBICH, Az elhagyott Jézus, Válaszunk korunk kollektív és kulturális éjszakájára c. írása, melyet egyik első társnője, Valeria Ronchetti olvasott fel Budapesten, 2006. 09. 16-án, Új Város, 2016, 93. old.

² Máriapolin = Mária városa. A Fokoláre Mozgalom találkozója, ahol különböző korú és származású emberek töltenek együtt néhány napot az evangéliumi testvériség jegyében.

„Ő jön el,
hogy
szabadulást
hozzon
nektek.”
(1z 35,4)

commons.wikimedia.org

m.dfigte.com

Hálából tettem

Súlyos betegséggel kerültem kórházba, amit feltehetőleg egy vírusfertőzés provokált. Nem először jövök ide, a főorvost még az egyetemről ismerem, a nővérek többségét is. Túlterheltek, létszámihiány miatt sokat dolgoznak. Jómagam is 13 napig vettem igénybe szolgáltatukat. Méltányosan megérdemlik a hálapénzt. De hogyan adjam oda, hogy megérezzék hálámat és a szeretetet? Idén azt találtam ki, hogy a borítékba egy-egy virágos, dupla képeslapot teszek, és abba helyezem be a pénzt. *„Fogadj(on) el tőlem egy szál (egy csokor) virágot!”* Örültek a szép virágnak, természetesen a meglepetésnek is! Feszültség nélküli kedves hangulatot teremtett. Remélem, nemcsak ezért, de mindig örömmel fogadnak. Volt nálam egy zacskó különlegesen finom édesség, amit magam is ajándékba kaptam: csokis aszalt szilva, mogyoróval töltve. Párosával szétkínáltam, és hozzáírtam két szót: „éjjeli energiapótló”. A nővérszobába pedig beküldtem egy komplett dobozzal. Azt hiszem, sikerült egy kicsit „megédesíteni” az ekkor szolgálók nehéz munkáját. ■

Várföldi Mária

Szabadon és könnyedén

Egyházközségünkben zarándokutat szerveztek. Először úgy gondoltam, nem megyek el. A zarándoklat előtti hétvégén beszélgettem valakivel a templomban, aki azt mondta, el fog menni, annak ellenére, hogy tele van fájdalommal többekkel kapcsolatban is. Ekkor kezdtem el gondolkodni, és rájöttem, hogy ha őszintén a szívembe nézek, bennem is egy csomó fájdalom, sértés, megbántottság van azok felé, akik szervezik ezt az utat, és tulajdonképpen ezért nem akarok elmenni. Ekkor az evangélium egyik igéje jutott eszembe: „Bocsáss meg a másik embernek...” Felismertem, hogy milyen jó lehetőség megélni a szeretetet, és a szívemben is megbocsátani. Utolsó pillanatban szóltam, hogy jönnék, és volt még hely a buszon. Ezen sem csodálkoztam, mert éreztem, hogy Isten akarata, hogy szeressek, hogy lépjek. Szép volt az út, sok olyan helyzettel együtt, amikor kifejezhettem szeretetemet. Az egyik résztvevővel nagyon szépet beszélgettem. Megkönynyebbültem, boldogan jöttem haza. ■

Losits Ilona

blog.iti.ac.at

Nem volt elegendő

Pap lévén, azt hittem, mindennel kapcsolatban tudok véleményt formálni. Egyszer fiatalok egy csoportja meghívott, hogy miséz- zek nekik lelki napjuk alkalmával.

A szentmise során nagyon komolyan, konkrétan kimondva megkötötték maguk között a szövetséget, hogy készek egymásért az életüket adni. Ez felkavart, és megkérdeztem magamtól: képes lennék ezt én is megtenni? Nem mondanám, hogy felesleges mindaz a tudás, amit eddig felhalmoztam, de nem elegendő ahhoz, hogy igazi keresztény legyek. Hány dolgot hanyagoltam el a tanulás nevében, hány mulasztás alól mentettem fel magam általam fontosnak tartott feladatok elvégzésének okán! Ezek a fiatalok megváltoztatták az életemet. ■

R. P. Franciaország

www.imagebay.com

Egy nap a szegényekkel

Azért mentünk, hogy adjunk, de cserébe mérhetetlen nagylelkűséget kaptunk – ez volt a Fokoláre Mozgalomhoz tartozó fiatalok tapasztalata Nicaraguában, ahol meglátogatták az 1200 méter magasságban fekvő La Cal falu kis közösségét, akik szintén az egység lelkiségét élik. Ruhával, élelemmel, gyógyszerrel, játékokkal megrakodva és a fővárosban, Managuában élő közösség által összegyűjtött pénzzel indultak útnak. Majd háromórás buszozás után terepjáróval tettek meg további 8 km-t, de az egyre hepehupásabb úton egyszer csak az autóból is ki kellett szállniuk. Még másfél kilométer volt hátra erdőn, úttalan utakon, szakadékokon, meredek kaptatókon át. Ez a szakasz még lovon sem járható, így gyalog tudtak csak lassan előrehaladni a csomagokkal megrakodva, és egyben fizikai teljesítőképességüket is próbára téve.

„El sem lehet képzelni azt az örömet és lelkesedést, amivel fogadtak minket” – mesélik. Döbbenet látták, milyen szegény körülmények között élnek az emberek La Calban. Gyerekekkel zsúfolásig telt faházakban, elektromos áram, víz és orvosi rendelő híján. A faluban van egy kis üzlet néhány alapvető áruval, aztán egy kis iskola, ahol egyetlen tanterem és egyetlen tanár van. Van egy kicsi kápolna is, hogy ha olykor eljut oda a pap, misézhesen. Ha nem

lennének a közelmúltban odatelepített kisméretű napelemek a házakban, akkor az egész faluban teljes sötétség lenne.

A fiatalokkal két orvos is ment, egyikük fogorvos, aki azzal kezdte a napot, hogy bemutatta, hogyan kell fogat mosni. A közel harminc gyerek nagy örömmel próbálta ki a fogkrémet és a fogkefét, amiket a doktornő hozott magával. Az egyik család nagyon finom és még meleg tortillát főzött ebédre, miközben a fiatalok a közösség tagjaival beszélgettek és játszottak a gyerekekkel. Délután arról tartottak tájékoztatót a felnőtteknek, hogyan lehet a parazitafertőzést megelőzni. Mozgalmas napjuk volt, amely az életige felolvasásával zárult. Megragadó és meghatóan mély pillanat volt. A végén az egyik férfi áldását adta a fiatalokra. Ezután a fiatalok szétosztották mindazt, amit magukkal hoztak a közösségnek.

Az éjszakát egy rendbehozott egykori tyúkólban töltötték. „Megható volt – írják –, hogy átélhettük az első trentói férfi fokolár tapasztalatát, akik egy rendbetett tyúkólban kezdték közös életüket. Másnap reggel visszaindultunk, de előbb elfogyasztottuk a helybeli asszonyok készítette finom reggelit. Mindenki nagyon kedvesen búcsúzott tőlünk, kérték, hogy minél hamarabb térjünk vissza. A városba visszaérve a katedrálisba mentünk, hogy hálát adjunk Istennek ezért a tapasztalatért, amely mélyen megváltoztatott minket. Hálások voltunk, hogy ilyen nagylelkű embereket ismertünk meg, akik igazi méltósággal küzdenek a hétköznapjaikban a megélhetésért, és boldogok, mert érzik, hogy Isten végtelenül szereti őket. Azért is hálások voltunk, hogy ott, a hegyekben valóban felépült a testvériségnek egy kis szigete.” ■

Forrás: www.focolare.org
Fordította: Tóth Judit

Fotó: focolare.org (2)

Bizonytalanságok között

Több évig tartó embert próbáló anyagi nehézségek után, tavaly októberben sikerült eladnunk családi patikánkat. Az új tulajdonos rögtön elbocsátotta összes kollégámat, és kiderült, hogy én is csak pár hónapig maradhatok, amíg át nem adok mindent. Ez a dolog kettős érzéssel töltött el, egyrészt aggódtam, hogy hol tudunk majd elhelyezkedni 40 év fölöttként, ugyanakkor örültem is, hogy egy nagyobb változás talán mindannyiunk javára válik majd a közel két évtized közös munka után.

Imádkoztam a kollégáimért, hogy találhassanak megfelelő munkahelyet, és Isten gondviselésére bízam mindannyiunk jövőjét. Kapcsolatban maradtunk, és örömmel hallottam, hogy mindenki elég hamar talált új helyet, ráadásul a lakóhelyükhöz viszonylag közel. Végül már csak én maradtam „magnak” az új tulajokkal. Ez a négyhónap elég kemény időszak volt számomra. Fizikailag és lelkileg is nagyon megviselt, mert teljeskörű felújítás közepette dolgoztam szinte végig, egész más értékrendű és felfogású emberekkel, akiktől sok kritikát kaptam nap mint nap a régi kollégák munkája, vagy a betegcentrikus hozzáállásunk miatt mivel ők elsősorban az üzleti szempontokat tartották fontosnak. Bár többen mondták a környezetemben, hogy hagyjam ott őket minél hamarabb, hisz úgysem tartanak meg a továbbiakban, mégis Isten akaratának éreztem, hogy az átadást alaposan elvégezzük. Egyfajta küldetésnek tartottam, hogy legjobb tudásom szerint segítsem őket, elmondjam a fontos tudnivalókat úgy,

Fotó: pixabay.com

hogy nap mint nap Jézust szeretem bennük, igyekszem egygyé válni velük a problémáikban. Próbáltam békét vinni a veszekedésekbe, elfogadtam őket olyanok, amilyenek. Egyszerűen igyekeztem jól megélni a velük töltött időt.

Még a patikánk eladása előtt megkeresett egy gyógyszerész, akit csak hallomásból ismertem előtte. Elmondta, hogy az egyik kollégája nemsokára nyugdíjba megy, és rám gondolt, hogy esetleg odamehetnék dolgozni a helyére.

Akkor még nem is vettem túl komolyan ezt a lehetőséget, de amikor újból felkeresett, már sejtettem, hogy Isten gondviselése küldi számomra ezt az új munkahelyet. Aztán döntöttem, el is mentem az állásinterjúra, amiről igen pozitív benyomással jöttem el. Pár hét múlva felhívott a gyógyszerértárvezető,

hogy engem választottak a négy jelentkező közül, és hamarosan munkába is állhatok. Úgy éreztem, mintha ezüst tálcán hozta volna elém Jézus ezt a lehetőséget. Ismerve gyengeségemet, így sietett elém és mutatta meg, hogy itt a konkrét bizonyíték: Istennél semmi sem lehetetlen.

Már több mint fél éve dolgozom ebben az új patikában, ami igazi ajándék számomra, a közelsége, a kollégák nagylelkű szeretete és segítőkészsége, valamint a családi légkör miatt. Ugyanakkor itt sem hiányzik a nehézségekkel való szembesülés nap mint nap. Itt is van lehetőségem, hogy szeressem Jézust a fájdalmakban, a sok munka, a fáradtság, a kollégák és betegek problémái miatt, de igyekszem felismerni Őt és újrakezdeni a szeretetben, irgalmas szemmel látni a mellettem lévőket. ■

Vendég egy idegen bolygóról

© Depositphotos.com / Anglija Harbinn

mesébe ágyazva járhatjuk körül a témát. Gyermekünk képzelje el, hogy egy számára idegen bolygóra utazik űrhajójával. Amint kiszáll különleges csészealjából, furcsa színeket, formákat és alakokat lát maga körül. Az ottani emberek különös színű és tapintású ruhákat hordanak, és túl hangosan beszélnek. Sokszor hirtelen közel mennek, amitől könnyen megijed, vagy erősen, fájoan érnek hozzá vállához, kezéhez. Ekkor ő felkiált, vagy elugrik onnan, de a bolygón lakók kinevetik, kicsúfolják emiatt, magára hagyják. A mese főhőse szeretne barátkozni velük, mert nagyon egyedül érzi magát, de nem tudja, hogyan tehetné, hiszen a bolygólakók sokszor nem értik, mit mond, nem értik a nyelvét. Egy nap viszont találkozik egy olyan bolygóbélivel, aki kedvesen, barátságosan közeledik felé, és igyekszik megérteni a nyelvét. Tiszteletben tartja az új vendéget és megkérdezi, van-e kedve sétálni vele. A séta közben együtt nézegetik a furcsa formákat és színeket. Főhősünk szívesen mesél arról, milyennek látja az idegen bolygót, újdonsült barátja pedig érdeklődéssel figyeli. A jövőben az újdonsült barát a többi bolygólakót is arra bátorítja, hogy merjék megismerni és megérteni vendégüket, hiszen általa még színesebb és érdekesebb lehet a világuk. Biztos vagyok benne, hogy gyermekünk örömmel venné, ha egy számára idegen bolygón akadna valaki, aki segít neki a beilleszkedésben.

Idősebb, például felső tagozatos korosztály esetében a fenti mese példájából kiindulva érdemes

A kisfiam osztályába jár egy autista gyerek, akit mindenki kiközösít. Mit meséljek a gyerekemnek az autizmusról ahhoz, hogy megértőbb és elfogadó legyen az osztálytársával, aki időnként tényleg furcsa dolgokat tesz?

Kedves Levélíró!

Azt mondhatom, szerencsés helyzetben van az eset nehézsége ellenére is. A gyerekek ugyanis alapvetően elfogadóak és toleránsak, a sztereotípiáik még nincsenek kőbe vésve, mint a felnőtteknél. Fontos azonban, hogy számukra érthető és megfelelő segítséget kapjanak az adott helyzet értelmezéséhez.

Hangsúlyozni szeretném, hogy az autizmussal érintett gyerekek között nincs két egyforma, ahogy nem autista gyerekek között sincs. Ugyanakkor

vannak viselkedésjegyek és megnyilvánulási formák, jellegzetességek, amelyek gyakran megfigyelhetők autista gyerekek esetében, de ezek intenzitásában is számottevő különbségek lehetnek. Közös viszont, és a nem autista számára nehezen érthető az a különleges szemüveg, amelyen keresztül az autista gyerekek a világot szemlélik, az a különleges bőrfelület, amivel az érintést érzékelik, az a különleges hallás, amivel a hangokat, zajokat hallják és az a különleges szeretetnyelv, amivel szeretnek és fogadják a szeretetet. Ennek érzékelését többféle módon is megtehetjük, de fontos, hogy gyermekünk életkorának, természetének megfelelő alternatívát válasszunk.

Kisebb, alsó tagozatos gyermek esetében fantáziájának segítségével

érezkeltetni, hogy az autizmusban érintett kortársa másképp érzékeli és értelmezi a világot. Sokkal nehezebb megtalálni a helyét ott, ahol rajta kívül mindenki másképp érez, lát, hall, tapint, szeret, mint ő. Nagyon vágyik osztálytársai társaságára, de nem találja ehhez a megoldást, és emiatt nagyon szenved. Fontos, hogy odafigyeljenek rá, hiszen ő is ugyanolyan különleges és fontos osztálytárs, mint a többiek, csak számára egy érintés ütésnek tűnhet, egy hirtelen jött kérdés idegen nyelvnek és ordításnak hangozhat, és olykor az osztály többsége számára semleges dolog neki nagyon is viccesnek tűnhet.

Szülőként felelősségünk van abban, hogy gyermekeink számára szavainkkal, és ami még fontosabb, viselkedésünkkel is azt üzenjük, hogy a világ attól kerek, hogy benne mindenki más, és autista osztálytársunk révén azt is megtapasztalhatjuk, hogy azt, amit mi látunk, más nem biztos, hogy ugyanúgy látja. Ennek tiszteletben tartása pedig felebaráti szeretetünk lényeges megnyilvánulása. ■

Lépcsőfokok

Flickr / Dan Eckert

Federico, mit jelent számodra a remény? (aláírt levél)

Autisztikus személyként a reménynek különösen fontos, mondhatni alapvető szerepe volt az életemben. Kiskoromtól kezdve nagy nehézségeim akadtak a kapcsolataimmal. Rabnak éreztem magam, a kommunikáció és az élet nehézségei miatt mintha rácsok közé szorultam volna. Meggyőződésemm volt, hogy ezzel a helyzettel nem tehetek semmit, ezért az összes energiámat a jelen és jövő miatti szorongásba és aggodalomba fektettem, hisz szinte mindenben másokra voltam utalva. Már felsős voltam, amikor egy nap átjött hozzám Valerio, az egyik osztálytársam, és életemben először sikerült közösen számítógépes játékot játszanom valakivel. Abban a pillanatban rájöttem, hogy a nehézségeim leküzdése nem reménytelen, hanem minden nap szert tehetek egy kicsivel több önállóságra.

Problémáim abból adódnak, hogy egy kifejezetten nem autisztikus világban kell autisztikus személyiséget megélnem. Attól a naptól kezdve nem úgy nézek ezekre a korlátokra, mint egy átjárhatatlan falra, amely elzárja előlem az élet útját, hanem felfedeztem, hogy ezeket inkább lépcsőfokoknak kell tekintenem, amelyeket egyenként legyőzhetek. És ha nem állok meg, évek múltával magaslatokba érhetek a lépcsőn. Ez számomra a remény: tudni, hogy nincs olyan probléma, amelyre ne lehetne legalább megpróbálni megoldást találni. Például beoszthatjuk a nehézségeket, és naponta legalább egy kis részével megbirkózhatunk.

Ha elkezdünk eszerint gondolkodni, még a „siratófalaink” is járható úttá válnak, ahol nem csak a cél fontos, hanem maga az előrehaladás is. Úgy gondolom, hogy a remény megnyitja minden ember számára az utat, akinek van bátorsága esélyt adni a jövőnek. ■

Forrás: CN
Fordította: Szeles Ági

Mese a fenyőfáról

Egyszer volt, hol nem volt, élt egyszer egy kis fenyő. Egy kertben nőtt, egy ház mellett. Maga sem tudja, hogyan került oda. Szép volt, formás, zsenge. A ház lakói szerették, gondozták. Nyáron a nagy melegben öntözték, télen, amikor belepte a hó, gyönyörködtek havas ágaiban. Négy kisgyerek lakott a házban, időnként megsimogatták új hajtásait, mikor arra jártak. Ez gyakran megtörtént, mert a kis fenyő a kapu közelében élt. Nem volt rossz dolga, de néha mégis úgy érezte, hogy talán nem itt kéne lennie, mintha az ősei és rokonai más vidéken léteznének, és ő soha nem találkozhat, nem beszélgethet velük.

Egy bodzabokor nőtt mellette, vele szokott suttogni hűvös hajnalokon, különböző titkokról, melyeket csak a fák tudnak. Telt-múlt az idő, a kis fából nagy

fa lett, már akkorára nőtt, mint a ház, aztán még nagyobbra. Már ellátott a szomszédos parkba, ahol vadgesztenyefák ringatták büszkén kecses gyertyáikat, ha a Tavasz Tündér arra járt. Közben a gyerekek is megnőttek, elköltöztek hazulról, de időnként újra visszajöttek, és mindig egyre több kisgyerekekkel. A kicsik csodálva nézték a nagy fenyőt, mely rejtélyesen suttogott, s ringatózva hajlongott, ha Szél bácsi ráfújt. A fenyő pedig ledobta nekik szépséges tobozait, amiből a gyerekek érdekes dolgokat készítettek; és nőtt, nőtt tovább. Már kétszer akkora lett, mint a ház, s egyik ágát a ház tetején pihentette. A ház lakói gyönyörködtek benne, de néha a fejüket csóválták és hümmögtek. Szegény fenyő rosszat sejtett... Aztán egy őszi napon, amikor már a gesztenyefák

ledobálták fényes terméseiket, s lehullatták színes lombjukat, ismeretlen emberek jöttek, furcsa számszámokkal. A fenyőt nézték, majd egyikük felmászott rá, és lefűrészelte a legalsó ágait. – Jaj, mi ez? – szisszent a fenyő, de mielőtt felfogta volna, hogy mi történik, már ágai a földön heverték. – Mi történt velem, hova kerültem? – sóhajtott, de nem kapott feleletet. Jött egy szelídebb kéz, amely megsimogatta, s a szép, dúsan zöldellő ágakat különválogatta.

Amikor legközelebb feleszmélt, furcsa módon egyszerre több helyen érezte magát. Kör alakú lett, koszorúkat fontak belőle. Látta, hogy egy nagy templomban van, gyertyákat raktak rá, körülállták az emberek, s miközben énekeltek az égi magasokról, amelyek harmatoznak, meggyújtottak rajta egy gyertyát. Ugyanakkor egy téren találta magát, ahol nagyon sokan álltak körülötte, s hallotta a már ismerős dallamot az égi magasokról. – Mi lehet ez? – tűnődött a fenyő. Majd egy

kertben történt ugyanez, a kert ismerős volt neki, s az emberek is. Mindenki örült. Ezzel egy időben lakásokba került,ilyent még sose látott. Meleg volt, s őt egy asztalra tették, ahol egy család vette körül. Meggyújtottak rajta egy gyertyát, énekeltek az égi magasokról, imádkoztak is, és beszéltek valakiről, aki majd eljön. Énekeltek is, hogy „jőjj el édes Üdvözítőnk.” – De érdekes – vélte a fenyő – milyen titokzatos ez! A következő héten megisméltlődött mindez, csak most még egy gyertyát gyújtottak meg rajta. Furcsa volt így létezni, több helyen egyszerre, s érezni az emberek várakozó örömét. Aztán egy harmadik gyertyát is meggyújtottak, s mondták egymásnak, hogy már közel az idő, közeleg az, aki szét-töri majd az éj sűrű ködét. A fenyő egyre kíváncsibb lett, már ő is nagyon várt, csak nem igazán tudta, hogy kit vagy mit várunk. A következő héten a negyedik gyertyát is meggyújtották rajta, s mivel több gyertyája már nem volt, gondolta, hogy majd nemsokára történik valami. Néhány nap múlva történt is. A templomba, a terekre, a lakásokba bevitték egy-egy rokonát, feldíszítették, s gyertyákat gyújtottak rajtuk.

Nagyon örült, hogy végre az övéi között lehet. Az emberek boldogan énekeltek, hogy „Menyből az angyal”, meg hogy „A kis Jézus megszületett...” „Persze, hát őt vártuk!” ujjongott fel a fenyő, s a maga módján ő is énekelte, hogy „Dicsőség a magasságban Istennek!” ■

Én a világ ellen

„Magam vagyok. Nagyon. Kicsordul a könnyem. Hagyom.”
Tóth Árpád sorai találón visszhangoznak a japán Ghibli Stúdió 2014-es,

Amikor Marnie ott volt című animációs filmjének gondolatvilágát. Nem arról van szó, hogy serdülő főhősnőnk, Anna, korának megfelelően dühből és daczból szembefordulna környezetével, az alkotók ennél finomabb ecsetvonásokkal érzékeltetik velünk azt az úrt, ami elhatalmasodott benne. A lány élete olyan, mint egy üvegbúra alatti világ, ahová se hang, se érzések nem jutnak be, lelkileg zavart állapotban létezik. Kívülállóként él.

A kibontakozó fejlődéstörténet nem direkt elbeszélésmódot követ, Hiromasa Yonebayashi rendező árnyalt eszközökkel ér el nézőjéhez. Lassan, ráérősen merengve szippant be minket a vidéki japán táj, ahol Anna találkozik a titokzatos Marnie-val, és kapcsolatuk barátsággá mélyülhet.

Ha valaha átjárt már a mindenkitől elhagyott magány, és érezted magad tehetetlennek bezártságod béklyóit nyögve, Anna lelkivilágát is jobban megértheted. De akkor is próbát tehetsz a filmmel, ha egy melankolikus kirándulásra vágysz, melyben két világ találkozik és alakul át a szemünk előtt. ■

Göbel Gergely

MEGHÍVÓ
az Új Város Központ
könyvtárával egybekötött
karácsonyi könyvbemutatójára
2016. december 7-én, pénteken
dél előtt 10 órától este 8-ig
az Új Város Központban
Budapest VIII. Rákóczi út 29. I. em. 5.

„Ezek az áttetsző írások nem költői kalandozások: az életből forrásoznak és az élet magvait szövik.”
IGNO GIORDANI
a Fokolare Mozgalmal
farszalapítóján

Lehetőség lesz beolvasni régebbi és újabb könyveinkbe, és elgondolni, kiknek tudnánk örömet szerezni lelkiségünkkel ezekkel a gyöngyszemeivel. Könyveink a könyvtáron rendkívüli akciós áron kaphatók!

Délután 17 órától az Új Város zsebkönyvsorozatban megjelent legújabb kötetünket, Barlay Ágnes: *Mit hozott a Jézuska?* – Az ünnepek szerepe a családban című könyvét mutatjuk be. Adventi hangulatban, zenés kulturális műsorral egybekötve, a szerzővel beszélgetve.

www.fokolare.hu • ujvaros.konyv@fokolare.hu

A könyvtárára és a könyvbemutatóra szeretettel várjuk olvasóinkat, családunkat és ismerőseiket is!

NÉZZÜK EGYÜTT ÉS BESZÉLJÜK MEG!

KÖZÖSSÉGI FILMKLUB az Új Város Központban
(1088 Budapest, Rákóczi út 29.)

2016. január 6. péntek, 19:00 Amikor Marnie ott volt

Bővebb információ:
Göbel Gergely, gobel.gergely@gmail.com

Közéleti kiadvány
ISSN 0865-0829

A Fokoláre Mozgalom
lapja
www.fokolare.hu

Kiadja: Új Város Alapítvány
1163 Budapest, Ágoston Péter u. 25.

Számlaszám: OTP Bank Nyrt.
11705008-20434836

Felelős kiadó: Reskovits Ágnes

Szerkesztőségi cím:
1088 Budapest, Rákóczi út 29.
I. em. 5.

Telefon: +36-1-247-8876
ujvaros@ujvaros.eu

Terjesztés:
terjesztes@ujvaros.eu

Főszerkesztő: Prokopp Katalin

Munkatársak: Kovács Bertalan,
Simkó Zsófia, Tóth Judit

Olvasószerkesztő:

Csikné Sisák Zita

Terjesztés: Papp Katalin

Nyomdai előkészítés:

Maucha Kristóf

Nyomtatás:

Innova-Press Bt. Pomáz

Felelős vezető: Komornik Ferenc

Terjeszti a Magyar Posta Zrt.

Hírlap üzletág

Előfizethető a szerkesztőségben

Megjelenik évi 11 szám.

Egy példány ára: 480 Ft

www.ujvaros.eu

Kapcsolódó cikkünk
a 10-12. oldalon.

© Depositphotos.com/
Mykhailo Shpenyk

VÁLTOZÁSOK, ÚJDONSÁGOK 2017-BEN:

- * kéthavi megjelenés
[6 lapszám évente]
- * kibővült, 36 oldalas terjedelem
[+ 4 oldal]
- * megújult grafikai arculat
- * az előfizetés része:
+ 3 Új Város Zsebkönyv
- * hosszabb cikkek a témák
elmélyítésére
- * több személyes történet, tapasztalat
- * mesék magyar szerzőktől is
- * visszatérnek régi barátaink:
GB és DuplaW

VÁLTOZATLANUL:

- * az éves előfizetés ára : 5000 Ft,
mely magában foglalja a
postaköltséget is
- * diákoknak 3500 Ft-os
kedvezményes ár
- * lehetőség van támogatói
előfizetésre: 10000 Ft.

Megrendelhető a lapban található
csekken vagy OTP átutalással
név és lakcím feltüntetésével a
11705008-20434836 számlaszámon.
Információ: terjesztes@ujvaros.eu

új város

egy lap, ami összeköt

2017-ben megújult külsővel,
kibővült tartalommal,
kéthavi megjelenéssel
és három zsebkönyvvel
várjuk előfizetőinket.

1989

1990

1993

1994

2000

2001

2004

2006

2007

2011

2013

2017

